

EV rapportage N361 - Ranum- Mensingeweer

Opdrachtgever: J. Lingbeek Provincie Groningen

Opgesteld door: K.T. Stijkel, 4552

Steunpunt externe veiligheid Groningen

Datum: 24 mei 2012

1 Inleiding

Deze notitie bestaat uit een inleiding en vervolgens uit een advies voor het bestemmingsplan. De provincie Groningen gaat de provinciale weg N361 (Ranum - Mensingeweer) wijzigen. Deze wijziging bestaat uit het verleggen van de provinciale weg, waarna de doorgaande route buiten het centrum van Mensingeweer komt te liggen. In figuur 1 is als groene weg de bestaande en als rode weg de gewijzigde weg weergegeven.

figuur 1: situatie provinciale weg N361 Ranum - Mensingeweer

2 Externe veiligheid

Inleiding

Externe veiligheid gaat over het overlijdensrisico voor personen als gevolg van ongevallen met gevaarlijke stoffen en de bescherming hiertegen. Voor ruimtelijke plannen is voor transport van gevaarlijke stoffen de Circulaire Risiconormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen (RNVGS, gewijzigd op 4 januari 2010) van toepassing. Hierin zijn kwaliteitsnormen voor veiligheid vastgelegd, uitgedrukt in plaatsgebonden risico (PR) en groepsrisico (GR). In de circulaire zijn grens- en richtwaarden voor het plaatsgebonden risico en de oriëntatiewaarden voor het groepsrisico (verantwoordingsverplichting) vastgelegd. Deze normen dienen te worden toegepast bij ruimtelijke besluiten. Daarnaast heeft de provincie het provinciaal basisnet Groningen vastgesteld en opgenomen in de omgevingsverordening. Het provinciaal basisnet heeft betrekking op het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg.

Plaatsgebonden risico

Het plaatsgebonden risico (PR) is het risico langs een transportroute, uitgedrukt als een kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval voorval langs de transportroute. In onderstaande tabel 1 zijn de normen uit de Circulaire RNVGS opgenomen.

tabel 1: overzicht PR normen Circulaire RNVGS

	<i>vervoersbesluit</i>	<i>omgevingsbesluit</i>
<i>bestaande situatie</i>	grenswaarde PR 10^{-5}	grenswaarde PR 10^{-5}
<i>bestaande situatie</i>	streefwaarde PR 10^{-6}	streefwaarde PR 10^{-6}
<i>nieuwe situatie -> kwetsbaar</i>	grenswaarde PR 10^{-6}	grenswaarde PR 10^{-6}
<i>nieuwe situatie -> beperkt kwetsbaar</i>	richtwaarde PR 10^{-6}	richtwaarde PR 10^{-6}

Uit de tabel blijkt dat er voor nieuwe situaties geen (geprojecteerde) kwetsbare objecten binnen de PR 10^{-6} (grenswaarde) mogen liggen.

Groepsrisico

Het groepsrisico legt een relatie tussen de kans op een ongeval en het aantal mogelijke slachtoffers. Het risico geeft aan hoe groot de kans is dat bij een ongeval bij een risicolocatie 10, 100 of 1000 slachtoffers tegelijk vallen. Dit risico is daardoor een maatstaf voor de verwachte omvang van een ramp. Voor het groepsrisico geldt een oriënterendewaarde. Dit is geen norm, maar een ijkpunt. Overheden moeten iedere verandering van het groepsrisico (GR) binnen het invloedsgebied verantwoorden. Deze verantwoordingsplicht moet overheden aanzetten tot discussie over de omvang van het groepsrisico en de verhouding tot de oriënterendewaarde. Maar ook over de veiligheid van de risicovolle situatie, de gevolgen voor de omgeving, de hulpverlening en de zelfredzaamheid van omwonenden.

De oriënterendewaarde wordt uitgedrukt in een risicocurve. In die curve (de zogenaamde fN-curve) wordt de calamiteitfrequentie afgezet tegen het verwachte aantal doden. Met de komst van de verantwoordingsplicht is de toetsing aan de oriënterendewaarde niet meer dan een onderdeel in een totale afweging. Er moet ook worden gekeken naar zaken als bestrijdbaarheid van een calamiteit, zelfredzaamheid van de mensen in het getroffen gebied en de mogelijke maatregelen die zullen leiden tot een reductie van het risico.

Inventarisatie bestaande risicobronnen

Binnen het plangebied zijn geen kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten bestemd en zijn, buiten het vervoer van gevaarlijke stoffen over de N361, geen risicobronnen aanwezig. Het plan maakt de aanleg van een provinciale weg mogelijk. Daarmee wordt een risicolijn bestemd, maar zal de bestaande risicolijn worden opgeheven.

Risicovolle transport assen

De Circulaire RNVGS zal naar verwachting in 2012 vervangen worden door het Besluit transportroutes externe veiligheid (Btev) en de daaraan gekoppelde nationale Basisnetten Water, Weg en Spoor. Vooruitlopend op deze actualisering hebben Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen op 20 april 2010 het Provinciaal Basisnet Groningen vastgesteld, deze is vervolgens opgenomen in de provinciale omgevingsverordening. Dit provinciaal Basisnet is afgestemd op het geldend nationaal beleid met betrekking tot de Wet Vervoer Gevaarlijke Stoffen (Wvgs), bijbehorende Nota en de nationale (ontwerp) Basisnetten. Doordat dit landelijk (concept)beleid één op één doorvertaald is in het provinciaal Basisnet, vindt hieronder de verantwoording van het plaatsgebonden risico en groepsrisico plaats aan de hand van dit provinciaal Basisnet.

Het Provinciaal Basisnet Groningen is het antwoord op de Nota Vervoer gevaarlijke stoffen waarin een borging van risico-afstanden als gevolg van transporten van gevaarlijke stoffen wordt aangekondigd. Het doel is om deze transportroutes vast te leggen en een systeem te creëren waarbij rekening gehouden wordt met de dynamiek van transport en toekomstige groei. Om dit te bereiken wordt langs een aantal aangewezen transportroutes (de grotere weg-, spoor- en waterinfrastructuur) in beginsel een zone van 200 meter aangehouden waarbinnen de beleidsvrijheid van gemeenten voor bepaalde functies mogelijk wordt beperkt. Dit heeft betrekking op gebouwen voor beperkt zelfredzame personen. Voor Ranum is de N361 opgenomen in het provinciaal Basisnet.

Aanvullend geldt dat binnen de 30 meterzone van de N361 geen nieuwe kwetsbare objecten en het vestigen van nieuwe functies voor beperkt zelfredzame personen (zoals crèches, scholen, zorgwoningen, zorgcentra, etcetera) mogen worden opgericht. Verder zijn in het provinciaal basisnet Groningen situaties beschreven waarin gemeenten bij de besluitvorming van ruimtelijke plannen géén nadere verantwoording (o.a. geen risicoberekening) van het groepsrisico (GR) meer hoeven uit te voeren. Daarnaast zijn er referentiewaarden beschikbaar voor situaties waarin wel gerekend moet worden.

Het risicoresultaat

Volgens het provinciaal basisnet geldt er voor de N361:

- een 30 meter zone waarbinnen geen objecten voor het verblijf van verminderd zelfredzame personen mogen worden opgericht.
- een invloedsgebied van 200 meter.

Aangezien er sprake is van een nieuw wegdeel, is een risicoberekening uitgevoerd. Voor de uitvoering is gebruik gemaakt van het rekenprogramma RBM-II versie 2.0.0, bestaande en toekomstige situatie. In RBM-II is het aan te leggen wegdeel ingevoerd (zie figuur 1 rode lijn). Langs de provinciale weg is een strook geïventariseerd van 200 meter ter weerszijden van deze weg. Voor de personendichtheid is gebruik gemaakt van het groepsrisico bestand (ook wel populator EV), dat beschikbaar is gesteld door het ministerie van I&M.

Voor de frequentie van het aantal transporten is gebruik gemaakt van de referentiewaarden overige provinciale wegen zoals deze zijn opgenomen in het provinciaal basisnet Groningen. Voor de N361 zijn dit onderstaande transporten:

tabel 2: referentiewaarden

<i>referentiewaarden overige provinciale wegen</i>				
<i>LF1</i>	<i>LF2</i>	<i>LT1</i>	<i>LT2</i>	<i>GF3</i>
1.000	2.000	0	0	75

Voor de berekening van het groepsrisico blijkt dat zowel in de huidige als in de toekomstige situatie geen groepsrisico berekend wordt in verband met de minimale populatiedichtheid.

Zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid

Zowel voor de bestaande als voor de toekomstige situatie blijkt het groepsrisico niet te worden berekend in verband met de lage populatiedichtheid. Aangezien voor de nieuwe situatie de provinciale weg verder van de bebouwing af komt te liggen, zal de zelfredzaamheid worden verbeterd ten opzichte van de huidige situatie. Voor de bestrijdbaarheid zal geen wijziging plaats vinden.

Conclusie

Uit de berekening volgt dat voor de toekomstige situatie geen plaatsgebonden risico ($PR10^{-6}$) en geen groepsrisico aanwezig is.